

Oslo, 24.05.11

NOTAT: Konsekvenser for skogbruket av økt trygdeavgift

Bakgrunn

I sluttprotokoll fra forhandlingene 16. mai 2011 mellom Staten og Norges Bondelag framgår det følgende: Partene viser til brev fra Finansdepartementet datert 11. mai 2011, hvor det informeres om at Regjeringen vil foreslå å heve trygdeavgiften fra 7,8 pst til 11 pst. for personinntekt i jord- og skogbruk fra 2012. For jordbruket kompenseres økningen ved at jordbruksfradraget økes mens for skogbruket skal dette kompenseres ved en økning i tilskudd til skogkultur og bioenergi på 10 millioner kroner over Landbrukets Utviklingsfond.

Konsekvenser for skogbruket

Kun en av fire skogeiere kan benytte seg av jordbruksfradraget. De resterende rene skogeiendommene som drives som enkeltpersonsforetak vil dermed få en skatteøkning uten kompensasjon, noe som vil svekke lønnsomheten for skogbruket ytterligere.

Økte midler til skogkultur og bioenergi er bra, men ikke som en målrettet kompensasjon i forhold til de som får belastningen ved økt trygdeavgift. Tilskudd til skogkultur og bioenergi er heller ikke målrettet hvis skogeiers fremtidige forretningsmuligheter ligger innenfor utmarksnæring, vannkraft etc.

NORSKOG mener at forslaget om økt trygdeavgift for skogbruket svekker regjeringens mål om økt avvirkning og skogens sentrale rolle i energi- og klimapolitikken.

Det er også bred enighet om behovet for økt verdiskaping i distriktene, og tømmer er en av landets viktigste eksportnæringer. Årlig avvirkning er om lag 8 millioner m³ mens tilveksten er 25 millioner m³. Stortingets mål er å øke avvirkningen i Norge til 15 millioner m³ i året.

Samfunnsøkonomien i økt avvirkning er åpenbar sett i lys av at tømmerstokken øker sin verdi tolv ganger gjennom verdikjeden fra stubben til kunden. Hvis en skogeier lar skogen få stå urørt av skattemessige årsaker, så taper samfunnet det mangedobbelte av hva skogeieren kunne tjent.

Forskning gjennomført av Institutt fra Skog og Landskap på oppdrag fra LMD, viser at manglende lønnsomhet er en medvirkende faktor for den lave avvirkningsgraden i norsk skogbruk.

Skatteskjerpelse har stikk motsatt virkning, og økt trygdeavgift kan alene føre til at avvirkningen vil gå ytterligere ned.

Dagens skattepolitikk

Det er et ønske fra myndighetene side om mest mulig likebehandling av de ulike eierformer. Dette er det også gitt uttrykk for i Soria Moria II. Myndighetene har i tillegg gjennom flere utvalg de siste årene sett på beskatningen av enkeltpersonforetakene. De er alle enige i at en uttaksbeskatning hadde vært å foretrekke fremfor dagens løpende beskatning. Men problemstillingen blir viet liten plass. Vi mener det mangler politisk mot og vilje til å gjennomføre de endringer som må til. Så lenge skogbruket i tillegg er så godt som avskåret fra å omdanne til AS, blir mulighetene for likebehandling små. De land vi gjerne sammenligner oss med og konkurrerer med er Sverige og Finland. Her beskattes skogbruksinntekt med henholdsvis 28-30 % etter avsetninger og 28 % flat kapitalskatt. For skogeierne veide redusert trygdeavgift et lite stykke på vei opp for denne forskjellen mellom landene.

Forslag til løsninger

Det er viktig at regjeringen finner skattepolitiske løsninger med direkte kompenserende effekt. NORSKOG mener dette kan gjøres ved at kapitalbeskatning for skog gjeninnføres, eller ved å åpne opp for avsetning til investeringsfond med en beskatning på linje med aksjeselskaper.

På Stortinget er det bred enighet om å øke lønnsomheten for enkeltpersonforetak. NORSKOG mener Regjeringen må se på modeller for dette og finne ordninger som tilsvarer aksjeselskapenes. Mens disse i dag beskattes med 28 prosent på alt som investeres i selskapet, må enkeltpersonforetak betale personskatt også av pengene som skal gå til investeringer. Løsningen kan derfor være å åpne for avsetning til investeringsfond.

Selv om en slik løsning ikke kompenserer fullt ut for bortfall av inntekt, vil den likevel jevne ut forskjellen i investeringssevne mellom EPF og AS. Et investeringsfond vil kunne ha en bredere anvendelse på eiendommen enn øremerkede tilskudd og dermed vil flere kunne nyttiggjøre seg dette. Fondsavsetningen vil kunne benyttes til investeringer i jordbruket, driftsbygninger, utmarksnæring, utleie hytter, vannkraft, vindkraft med mer. Det muliggjør dermed en modernisering av drifta basert på potensialene på hver enkelt eiendom.

En skogeiendom er et formuesobjekt og påstående skogvolum kan sammenliknes med en bankkonto, mens den årlige tilveksten som kan avvirkes er å sammenlikne med rentene av bankinnskuddet. Følgelig bør skogsinntekt beskattes som kapitalinntekt med 28 %. Dette er det virkemiddel som vil gi den beste måloppnåelse når det gjelder økt avvirkning og verdiskaping i hele verdikjeden fra skogene i distriktene til industrien i mer sentrale strøk.

Skal Norge nå sine mål om økt avvirkning og bli en viktig bidragsyter innen bioenergi må vedtakene fra myndighetene trekke i samme retning som alle festtalene og konklusjonene i rapportene.

Benthe Løvenskiold Kveseth, Rådgiver NORSKOG

Postadresse :
Postboks 123 Lilleaker
0216 OSLO

Besøksadresse :
Lilleakerveien 31

Telefon : 22 51 89 00
Telefax : 22 51 89 10
E-post : firmapost@norskog.no

Bankgiro: 2650.05.05221
Postgiro: 0814 2330629
NO 956911117 MVA